

EDİTÖRDEN

Anadolu Kardiyoloji Dergisi(nin (AKD) ilk sayısında "Editörden" başlığı altında açıklanan "Derginin çıkış nedeni", "Derginin amacı", "Derginin içeriği", "Derginin işleyişi" ve "Derginin şekli" başlıklı paragraflar yıllarca tartıştığım ve oluşturduğum düşünceler sonucu yazıya dökülmüştür. Çalışma arkadaşlarımla bu harekete onay vermesinden sonra, yakın meslektaşlarımdan AKD konusunda aldığım en nazik soru "Ne gereği vardı?" idi. "İkinci soluk" dağıtıldıktan sonra ise ancak AKD'nin "esbab-ı mucibesini"nin anlaşılabilirliği ortaya çıktı.

AKD'nin yapısı ve işleyişi tümü ile kendine özgüdür. Bu "kendisi", özgün bir düşünce ve yapılanma anlayışı sonucudur. The Lancet'ten sonra da yüzlerce dergi yayın hayatına atılmıştır. Circulation, British Heart Journal ve European Heart Journal gibi dergilerin son 15 yıllık sayıları ciddi şekilde incelendiğinde şekillerinin ve oluşumlarının hatta isimlerinin kökten değiştiği görülecektir. JACC henüz 20 yılını doldurmadan "impact factor"ü ilk sıralarda bir dergi etkinliğini elde etti. Bütün bunlar daha iyiydi, doğruyu ve beklenecekleri içindir. Her değişim bir yanlıştın düzeltilmesi olduğu kadar daha yararlıya da beraberinde getirmelidir. "Impact factor"ü ne kadar yüksek olursa olsun pek çok dergide halen çok saçma ve yanlış, hatta çelişkili görünüm, içerik ve sunuşları her yayında saptamaktayım. Önlem ise son derece emek-yoğun bir çabayı gerektirmektedir. AKD'de yukarıdaki olumsuzluklardan hala kurtulabilmiş değildir. En azından şu örneği size sunmak isterim: Öğrenci, asistan ve öğretim üyeleri ile birlikte yapılan hasta başı vizitler çoğu zaman tek dersaneli ve öğretmenli köy ilkokullarındaki eğitimi çağrıştırmaktadır. Öğretmen en

ön sıradaki birinci sınıf öğrencilerine "Ali" yazdırırken, ikinci sınıfa çarpımı ve böyle bir eğitim 5. sınıfa kadar aynı odada devam eder. Vizette ise öğrenciye anlatılan birkaç cümle kıdemlileri sıkar, öğretim üyesi ile olan tartışmalarda ise öğrencilerin çoğunun ağzı açık kalır.

Tıbbi dergiler yukarıdaki açmazdan çoğu zaman kurtulamazlar: alın "The Heart"ı, alın NEJM'ı. AKD'de bu durumdan nasibini almaktan kurtulamayacaktır.

Bir bilimsel derginin düzeyi yayınlanması için yollanan materyalin niteliğine dayanır. Bu sayıda Leonid Naumov'u orijinal eğitim araştırması ile Deligönül'ün derlemesi büyük bir atılımın başlangıcıdır. Doğaldır ki, AKD halen yayın red etme oranı yüksek bir dergi değildir. Emeklemekte olduğumuz farkındayız. Özellikle son doçentlik yayın şartları bu yeni doğana ve diğer saygın birkaç kardiyoloji dergimize ciddi bir darbe niteliğindedir. Yine de dünya kardiyoloji literatürüne beşinci yılda girmeyi planladığını ilk sayısında bildiren AKD zaten soluğu uzun bir dergi olarak planlamıştı.

"The Heart" yılda 1000 civarında yazı alır ve red oranı % 80 dolaylarındadır (1). JACC'ın 9 yıl önceki kabul oranı % 30 iken, halen % 17'dir (2). JAMA'ya 2000 yılında 4366 yayın yollanmış, bunlar 3613 hakeme gönderilmiş, % 15 civarı kabul edilmiştir (3). NEJM'e ise haftada 60'dan fazla yazı yollanmakta ve bunların 10-11'i daha sonraki sayılarda çıkmaktadır (% 15-20 kabul) (4).

AKD'nin işleyişinde plannan yardımcı editörlere giderek daha fazla sorumluluk ve görev yüklenmektedir. Elektronik posta çağına rağmen, telefon ya da diğer yöntemlerle kon-

ferans oturumlarının halen oluşturulamaması ve doğrudan görüşmek için mesafelerin fazla uzun ve yoğun iş yükü yardımcı editörlerin aylık buluşma planlarında, dolayısı ile planlanan editör yardımları, eşgüdümü için bir süre daha beklenecektir. AKD'nin zamanında ve nitelikli çıkması kapakta görünen "Bu sayının yayın danışmanları" ile "Editör yardımcıları"nın çok hızlı ve üstün çalışmaları sonucudur.

AKD'nin hedef okuyucu kitlesi temelde erişkin kardiyologlardır. Yine de kardiyolojinin pek çok farklı alanını da doğal olarak kapsayacaktır. Kardiyolojideki değişen kavramlar, kanıtlanan yeni konular ve çok iyi anlatım yakalanabilmiş klinik bilgiler gerek kardiyoloji asistanları gerekse de genel dahiliye uzmanları ile pratisyen hekimlere sunulmak üzere yayına alınmaktadır.

Editör, sorumluluğundaki dergide seçeceği yayın için öncelikle önemli ve ilgi çekici olup olmadığı değerlendirmesini yapar. Çok önemli klinik soruları cevplayan büyük prospektif, randomize, çift-kör ve plasebo kontrollü çalışmalar maalesef ülkemizde çok nadiren yürütülebildiği için

AKD'nin böyle bir şansı yaklaması güç görünmektedir. Yeni bir işlemin ortaya atılması ise teknoloji ve elektroniğe bağlı kardiyolojide bizler için ancak şans düzeyindedir. Deneysel çalışmaların AKD'de yayınlanması da temel bilimlerle ilişkinin sıklaştırılmasına dayanacak gibi görülmektedir.

Benim beklediğim bir okuyucunun diğer bir meslektaşına "AKD'deki yazıyı okudun mu?" diye sorduğunu duymamdır. Demek ki okuyucu yazıyı çok önemli, kullanılabilir bilgiler içeren, ilgi çekici ve tartışmaya değer bulmuştur.

Soluğumuzun uzun olması dileği ile.

Prof.Dr. Bilgin Timuralp
Osmangazi Üniversitesi Tıp Fakültesi
Kardiyoloji Anabilim Dalı Başkanı

1. Hall R. QUED: Quality, education and dialogue Heart 2000; 85: 241.
2. Parmley WW. Why did JACC reject my manuscript? J Am Coll cardiol 2001; 37: 323-4.
3. De Angelis CD, Fontanarosa PB. To authors and peereviewers-Thank you. JAMA 2001; 285: 1072.
4. Campian EW, Curfman GD, Drazen JM. Tracking the peer-review process. N Engl J Med 2000; 343: 1485-6.